СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

161. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 23-го СЕРПНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 23, 1986 No. 161. VOL. XCIII.

ВИЯВИЛИ ДРУГУ ЧОРНОБИЛЬСЬКУ КАТАСТРОФУ

Москва. Совєтська газета „Лєнінскоє Знамя" помістила у числі з 20-го серпня ц.р., коротку, але багатомовну інформацію про те, що в Чорнобилі, після катастрофи у четвертому реакторі на нуклеарній станції, яка трапилася там вночі з 25-го на 26-го квітня, була друга катастрофа — пожежа, яка розпочалася там майже місяць пізніше, тобто 23-го травня і пожежники з Києва, який віддалений від Чорнобиля ни приблизно 70 миль, цілої області та інших більших місцевостей, в надзвичайно важкій ситуації при наявності високого рівня радіяції, мусіли гасити вогонь день і ніч.

Коли виглядало, що вогонь може вихопитися з-під контролі пожежників і перекинутися на інші три реактори, а тоді була б наступила справжня нуклеарна катастрофа з колосальними знищеннями населення і майна не тільки в Україні, але й в багатьох країнах Східньої Европи і її розміри сягнули б правдоподібно значно далі. Москва викликала на допомогу пожежників з багатьох великих міст, сягнувши аж до Харкова, міста віддаленого на 300 миль від Чорнобиля.

Згадана совєтська газета не дає багато пояснень, але пише, що вогонь вибух таки на четвертому реакторі, знищив кілька поверхів над реактором. Газета, яка переважно пише про сільсько-господарські справи, помістила цю вістку у зв'язку перенесенням кільканадцятьох пожежників з Москви до Чорнобиля на тимчасову працю.

Як відомо, совєти передали 382-сторінкове звідомлення про чорнобильську катастрофу представникам Міжнародної агенції для нагляду за атомовою енергією у Відні, а у зв'язку з інформаціями в газеті „Лєнінскоє Знамя" будуть змушені дати ще членам цієї агенції окреме пояснення.

„Ми не хочемо говорити про те, що було б сталося, якщо б нам не вдалося погасити вогонь, чи якщо б, наприклад, вогонь дістався до оливного відділу реактора, — заявив на пресовій конференції в Москві Ніколай П. Бочарніков, інспектор пожежної сторожі. Після довгих змагань з вогнем і небезпекою, на яку були наражені люди, нам вдалося пригасити вогонь", — сказав Бочарніков, який признався, що тільки з допомогою техніки і протирадіяційних апаратів пожежники перемогли небезпеку великої нуклеарнокі катастрофи в Україні.

Помістивши цю інформацію в обласній газеті з малим накладом та це й майже два місяці пізніше, Москва ще раз доказала, що вона намагається применшити розміри і наслідки катастрофи в Чорнобилі та виказує повну безвідповідальність перед цивілізованим світом.

Ізраїль шукає доказів проти І. Дем'янюка також в СССР

Єрусалим, Ізраїль. — Ізраїльська газета „Джерузалем Пост" знову помістила у числі з 18-го серпня ц.р., інформацію про підготову процесу проти українця Івана Дем'янюка проти якого прокуратура і поліція ще досі не висунула формального обвинувачення, хоч твердять, що вони мають достатньо доказів про те, що І. Дем'янюк був „Іваном Грізним" в концентраційному таборі в Треблінці і займався там винищуванням в'язнів, зокрема жидів, в газових камерах цього відомого гітлерівського табору смерти. Сам І. Дем'янюк каже, що ніколи не був у Треблінці і жадними злочинами не займався під час Другої світової війни.

Не зважаючи на брак доказів, ЗСА таки видали Дем'янюка в руки ізраїльського правосуддя, позбавивши його перед тим американського громадянства.

Тепер державний прокуратор Ізраїля Йона Бляттман, пише „Джерузалем Пост", попросив американського підприємця, щоб він використав свої добрі зв'язки із Совєтським Союзом і дістав звідти „добрі обвинувачуючі документи", які можна б пізніше використати на процесі проти І. Дем'янюка.

Тим підприємцем є Ґіл Ґлейзер, правдоподібно жидівського походження, який перебуває тепер в Ізраїлі і веде переговори з міністром енергетики Моше Шагалем, який признався, що Бляттман просив його влаштувати зустріч з Ґлейзером. Після цього Ґлейзер потелефонував до колишнього амбасадора СССР в ЗСА Анатолія Добриніна в Москву і попросив його допомогти ізраїльському прокураторові у його справі проти І. Дем'янюка.

Йдеться тут правдоподібно про отримання оригінальних документів, що їх має у своєму архіві КҐБ, а зокрема виказку, яку І. Дем'янюк мав дістати у Травніку в 1942 році, підписану командантом табору Карльом Штрайбльом, у якій є подана місцевість, повне прізвище Дем'янюка і адреса, яку він вживав в Україні, дата народження, знаки на тілі і ім'я та прізвище батька.

Газета пише, що в січні 1980 року під час візити американських представників із Департаменту справедливости у Москві, „генеральний прокуратор СССР Александер М. Рекунков обіцяв речникам ОСІ допомогти притягнути до кримінальної відповідальности і покарання воєнних злочинців".

При тій нагоді Рекунков дозволив представникам ОСІ подорожувати по Совєтському Союзі і збирати інформації та свідчення від наочних „свідків" та записувати їхні розповіді на відеострічку для використання у пізніших процесах. Згідно з інформаціями колишнього директора ОСІ Аллена Раєна, на підставі цих „свідчень" ОСІ, а згляд но Департаментові справедливости, вдалося позбавити американського громадянства 14 осіб, що він їх назвав „нацистськими злочинцями".

Державний прокуратор Ізраїля Й. Бляттман відмовився підтвердити чи він зустрічався з Ґлейзером і Шагалем. Він відмітив, що совєти не зобов'язані „дипломатично чи морально" допомагати ізраїльській прокуратурі у процесі проти І. Дем'янюка. Міністер поліції Хаїм Бар-Лєв заявив під час інтерв'ю в ізраїльскім радіо, що він є „певний, що І. Дем'янюк є „Іваном Грізним" з концтабору Треблінка".

ЗСА не хочуть обмежувати розмов з М. Ґорбачовим

Санта Барбара, Каліф. — Речники Адміністрації президента Роналда Реґена, який тепер перебуває на вакаціях в Каліфорнії, а особливо шеф штабу Білого Дому Доналд Ріґен, стоять на становищі, що З'єднані Стейти Америки не можуть дозволити собі на обмежену розмову з лідером СССР Міхаїлом Ґорбачовим і залишити поза увагою цілий спектрум проблем міжнародної політики, які чекають на розв'язку.

Д. Ріґен заявив, що президент Р. Реґен й інші члени Уряду, особливо найближчі його співробітники, категорично відкидають совєтські натяки, щоб чергову зустріч на вершинах, між генеральним секретарем ЦК КПСС М. Ґорбачовим і президентом Р. Реґеном у Вашінгтоні, присвятити виключно справам контролі збросння і підписання договору про редукцію нуклеарної стратегічної зброї. Совєтські речники кажуть, що після такої домовлености на вершинах, женевські розмови напевно були б більш конструктивні і вкоротці можна б розпочати підготову до підписання договору між ЗСА і СССР. Нагодою до такого підписання були б, мовляв, відвідини Президента ЗСА в Совєтському Союзі в наступному році, які і так повинні відбутися, згідно з домовленістю в Женеві між М. Ґорбачовим і Р. Реґеном в листопаді минулого року.

Д. Ріґен й інші члени Уряду ЗСА, які перебувають разом з президентом Р. Реґеном у Каліфорнії, переконані, що вершинна конференція відбудеться при кінці цього року, а її перебіг залежатиме від численних запланованих розмов між представниками ЗСА і СССР, від діловости підходу СССР до розв'язки багатьох міжнародних проблем, а не тільки обмеження до одної справи, на якій Совєтському Союзові дуже залежить, бо вона, наприклад, мораторіюм на припинення випробування атомової зброї, пропагандивно корисна для СССР.

„Ми хочемо говорити про контролю збросння, але не тільки виключно про контролю і зброю, але також про Афганістан, Близький Схід, забезпечення Европи, Анголі, Нікараґуа і що там роблять росіяни, чи зглядно їхні численні дорадники, мілітаризацію Куби, вільну еміграцію та інші справи", — заявили офіційні особи Білого Дому, які відмітили, що Адміністрація ЗСА ніколи не старалася ставити будь-яких передумов і не буде цього робити в майбутньому.

РАДІЯЦІЯ НАВКОЛО ЧОРНОБИЛЯ І ДАЛІ Є ВИСОКОЮ

Москва. — В четвер, 21-го серпня, тут відбулася пресова конференція, на якій совєтські вчені повідомили, що майже через чотири місяці після катастрофи в Чорнобилі, четвертий реактор продовжує заражувати атмосферу радіоактивністю і є серйозною загрозою для забезпечення України водою. Вони заявили, що в наслідок катастрофи підвищена радіоактивність спостерігається в Києві і Мінську, загальна кількість населення яких становить чотири мільйони осіб.

Як було сказано на пресовій конференції, на даний момент від радіоактивного опромінення померла 31 особа. Ще 40 хворіють гострою променевою хворобою і перебувають в дуже тяжкому стані. Доза радіяції, яку вони дістали, є близькою до смертельної.

Виступаючи на пресовій конференції, заступник директора Інституту нуклеарної енергії ім. Курчатова, Валєрій Лєгасов, заявив, що радіоактивні речовини, які попали в атмосферу під час катастрофи, досі знаходяться у вигляді радіоативного пилу в районах, що оточують станцію. „Повітряні потоки все це піднімають цей пил вгору і розносять його за межі станції. На нещастя, він досі розповсюджується за межі території станції", — сказав В. Лєгасов. За його словами, цей процес буде повністю зупинений лише після того, як четвертий енергетичний бльок буде оточений бетонним „саркофагом". Останнім часом совєтські газети писали, що спорудження „саркофагу" затримується в зв'язку з тим, що не вистачає цементу.

Голова державного комітету в справах використання нуклеарної енергії Андронік Петросянц визнав, що катастрофа, яка, за офіційними даними, нанесла шкоду у висоті двох більйонів карбованців, стала великим ударом для совєтської нуклеарної енергетики. Він пояснив катастрофу „нечуваною послідовністю помилок", допущених операторами, які проводили експеримент в ніч з 25-го на 26-го квітня. „Судячи з усього, вони намагалися імітувати аварію, а замість цього викликали її", — зауважив один західний дипломат після пресової конференції".

Совєтські вчені, які виступали на пресовій конференції, заявили, що під час експерименту було допущено шість послідовних помилок. В. Лєгасов коротко перерахував ці помилки. За його словами, сенс експерименту був у тому, щоб перевірити, як скоро вступить в дію запасовий дизельний генератор охолоджувальної системи реактора на випадок аварії. Але помилково оператори відключили на час експерименту систему екстренного виключення радіятора, яка починає працювати, коли в його охолоджувальну систему перестає надходити вода.

Канадці поставлять „Віва Бойко" на Союзівці

Союзівка — Драматичний ансамбль „Заграва" з Торонто, який відомий із своїх сценічних постановок на терені Канади, виступить тут в суботу, 30-го серпня, в рамках вакаційних розвагових програм, з постановкою сатиричної триактівки п.н. „Віва Бойко".

В. Довганюк в ролі Бойка.

П'єса, що її написав Борис Будний, йшла вже минулого року в Торонто і дістала позитивну критику.

У п'єсі, постановки М. Левицької, беруть участь: В. Довганюк (відомий Гриць Зозуля), Н. Липовецька, М. Левицька, О. Терлецький, О. Щурик, О. Стельмахович, О. Лещишин, І. Кушніренко, О. Микитенко, А. Мошарівська, Л. Філь і Ф. Приймич.

Програма почнеться о год. 8-ій вечора в залі „Веселки".

Після програми відбудуться забави під звуки оркестр „Темпо" і „Нове покоління".

Відзначать Рік Українського Воїна на „Верховині"

Ґлен Спей, Н. Й. — Під час Дня Праці, в днях 30-го, 31-го серпня та 1-го вересня, за ініціятивою Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА відбудеться зустріч українських та українсько-американських комбатантів, на яку запрошено зокрема амереканських вояків учасників Другої, Корейської та В'єтнамської війн. В тому самому часі Товариство кол. Вояків УПА відбуде свій З'їзд.

Програму зустрічі започаткує в суботу, 30-го серпня, бенкет о год. 5-ій, на якому святочну промову виголосить голова Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА д-р Мирослав Малецький. По бенкеті зустріч продовжуватиметься на комбатантській забаві.

В неділю, 31-го серпня, комбатанти візьмуть участь у Богослужбах в українській католицькій та православній церквах, звідки підуть походом до Могили-Пам'ятника, де в соборній Панахиді складуть поклін поляглим українським воякам.

По спільному полуденку о год. 4-ій, в розваговій частині зустрічі відбудеться концерт, на якому виступлять мішаний хор „Трембіта" під диригентурою проф. Рафаїла Венке, вокальний ансамбль „Промінь" Богданни Волянської, артисти української сцени Юля та Володимир Шашаровські та інші.

Зустрічами, нарадами, доповідями та розваговою частиною комбатанти та активні вояки армії цієї країни відзначать Рік Українського Воїна.

Совєтський Союз погодився на інспекцію

Стокгольм, Швеція. — На міжнародній конференції в справі безпеки і заходів для зміцнення довір'я в Европі, яка відбувається тут, совєтський представник Олєг Ґрінєвскій повідомив, що Совєтський Союз погодився на одну-дві щорічні інспекції пересування військ. Як заявив О. Ґрінєвскій, мова йде про маневри і перекидання військ. Іншими словами, Совєтський Союз погодився іноді пускати на свою територію чужинецьких інспекторів на їх вимогу.

Крім того, Совєтський Союз погодився з тим, щоб Схід і Захід наперед повідомляли один одного про маневри з участю понад 18,000 військовослужбовців і допускали спостерігачів іншої сторони на маневри, в яких беруть участь понад 20,000 військовослужбовців.

Захід запропонував, щоб в обох випадках відповідна цифра була зменшена до 6,000 військовослужбовців. Не виключено, що тепер сторони зупиняться на якійсь компромісній цифрі.

Стокгольмська конференція, в якій беруть участь З'єднані Стейти Америки, Канада і всі европейські країни, крім Альбанії, тягнеться уже два з половиною роки. Коли в січні 1984 року відкрилася конференція, тодішній міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико заявив, що вимога дозволити інспекцію на місцях є лише „причиною заглянути за пліт сусідові". Тепер Москва, очевидно, змінила своє становище. Як вважають західні спеціялісти, вона хоче, щоб стокгольмська конференція увінчалася успіхом, підготовивши ґрунт до більш широких переговорів про редукцію військ і нуклеарних збросень в Европі.

У СВІТІ

НИЖЧА ПАЛАТА ПАРЛЯМЕНТУ в Арґентині, де, як відомо, переважає католицьке населення, прийняла законопроєкт про легалізацію розводів. За законопроєктом голосувало 177 послів, проти тільки 35. Тепер законопроєкт буде обговорюватись в Сенаті, але й там, як інформують кореспонденти з Буенос Айресу, є більшість законодавців, які позитивно ставляться до цього законопроєкту. Президент Арґентини Рауль Альфонсін затримав в цій справі невтральне становище, бо справа розводів є предметом гострої боротьби між ліберальними політиками і консервативними церковними лідерами, які кажуть, що легалізація розводів це шлях до морального упадку суспільства.

МІЖНАРОДНА ДОПОМОГОВА організація з осідком в Женеві побоюється, що розвиток подій в Судані, а зокрема активізація партизанських груп у південній частині країни, може створити кризову ситуацію і причинитись до поширення голоду подібного до голоду в Етіопії. Боротьба між контрольованою урядом армією і повстанцями, в більшості марксистами, принесла вже свої „плоди". Сотні осіб загинули у висліді боротьби, а сотні тисяч мусіли покидати свої житла і втікати на північ.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ Організації Об'єднаних Націй цієї осені застановлятиметься над далекойдучою адміністративною реформою ОН і звільненням сотень робітників з тієї міжнародної організації з причини браку фінансів. Звідомлення в цій справі, тобто у справі реформи і фінансів, підготовила група 18-ох дипломатів з різних країн, що була покликана до життя генеральним секретарем ОН Гавіє Перезом де-Куеяром і одобрена минулорічною Генеральною асамблеєю. Загально припускають, що ОН звільнить 1,700 робітників на різних рівнях. Група дипломатів також подасть свої рекомендації, як поправити ситуацію. В минулому році Конґрес ЗСА зменшив на 70 мільйонів дотації ЗСА для ОН і замість 210 Вашінґтон платить тепер 140 мільйонів долярів.

УРЯДОВЦІ ДЕРЖАВНОГО департаменту і Служби іміграції і натуралізації виїдуть до Куби, щоб там на місці полагодити справи 100 політичних в'язнів і їхніх родин і встановити чи вони можуть отримати візи на приїзд до З'єднаних Стейтів Америки, згідно з домовленістю між Адміністрацією президента Роналда Реґена і кубинським урядом Фіделя Кастра. Більшість кубинських політичних в'язнів, з якими вже зустрічались американці, дуже довго сидять по тюрмах і так званих „виправчих таборах праці", засуджені переважно „за зраду батьківщини", або „антидержавну пропаганду й агітацію". Речник державного департаменту Чарлз Редман заявив, що покищо ще не встановлено дати інтерв'ю з політв'язнями.

ЛІДЕРИ КИТАЙСЬКОЇ Народної Республіки, а зокрема ідеологи комуністичної партії, почали критикувати недокладності і браки марксизму і заявили, що Китай не повинен відмовлятися від добрих немарксистських ідей, які можуть значно допомогти у розвитку китайської економіки, техніки і культури. „Нам не треба зв'язуватись тісно тільки з марксистською ідеологією", — заявив голова відділу пропаганди в ЦК компартії Джо Гузіє. Західні політичні спостерігачі кажуть, що становище китайських ідеологів не суперечить теперішній політиці лідерів КНР, зокрема Денґ Шіаопінґ, який намагається змодернізувати китайську індустрію і піднести на вищий рівень економіку країни.

ІЗРАЇЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ в Єрусалимі шукає за особами, які намалювали чорною і червоною фарбами гітлерівські свастики на гробах основника сіонізму Теодора Герцля і колишнього прем'єр-міністра уряду Голди Меїр. Поліція припускає, що могили збезчестили ортодоксальні жиди, які твердять, що Ізраїль не може існувати як держава до приходу Месії.

Відбудеться 41-ша Конвенція Української Баптистської Церкви

Бервин, Ілл. (ак) — В українській баптистській церкві чикаґської митрополії, яка міститься в Бервин, Ілл., в днях від 29-го до 31-го серпня відбуватиметься 41-ша Конвенція Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА.

У п'ятницю о годині 7-ій вечора офіційно відкриє конвенцію пастор Ярослав Папроцький, дотеперішній голова Об'єднання. Вітатимуть Конвенцію представники з Австралії, Канади, від жіноцтва, молоді, громадських установ і душпастирі церков, між ниши редактор „Доброї новини" з Австралії, пастор Тимофій Іващенко, пастор української баптистської церкви з Сіднею, Австралія, Михайло Яцишин, який буде одним із головних промовців Конвенції, пастор Іван Думич від українських церков Канади, представник переслідуваної Церкви Христової в Україні, пастор Георгій Вінс і інші.

У суботу цілий день будуть відбуватися ділові наради Конвенції, на яких делегати заслухають звіти уступаючої Управи, будуть переглянуті напрямні праці об'єднання й багато місця буде присвячено справі переслідуваної Церкви в Україні ти виданні духовної літератури — Біблії, біблійної енциклопедії, біблійної симфонії й інших видань, які мають бути присвячені 1000-літтю Християнства в Україні.

Конвенція вибере також новий провід на наступні три роки, провід сестрицтва, затвердить діяльність радіоблаговіста „Голос Євангелії в Україну". Голова Резолюційної комісії, пастор Олекса Гарбузюк, уже повідомляє, що Конвенції будуть запропоновані резолюції, в яких Конвенція буде домагатися від совєтського уряду припинення переслідування Українських Церков, вживання української мови в Богослуженнях, припинення дискримінації української мови, засудить недбалість уряду щодо чорнобильської трагедії та виступить проти знеславлювання українського імені у вільному світі.

В суботу ввечорі, від год. 7-ої буде програма молоді під проводом голови Об'є

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН має намір накласти ряд нових санкцій на Південно-Африканську Республіку, але він не підтримає резолюцію Конґресу про санкції проти ПАР. Про це стало відомо від високопоставлених чинників Білого Дому, які супроводжують Президента під час його каліфорнійських вакацій. У вересні минулого року Р. Реґен заборонив імпорт в ЗСА золотих південно-африканських монет, експорт американської нуклеарної техніки і надання банківських позик урядові ПАР. За минулий рік обі палати Конґресу не лише висловили незадоволення „поміркованими" санкціями Президента, але й прийняли резолюцію, метою якої є загальне економічне ембарґо у відносинах з ПАР. Президент різко виступав і виступає проти таких заходів, вважаючи, що вони пошкодять в першу чергу неґритянській більшости населення ПАР. Вважають, що для того, щоб нейтралізувати якимось чином резолюції Палати Репрезентантів і Сенату, Президент накладе на ПАР ряд нових санкцій. Можна не сумніватися, що прихильники суворих заходів проти уряду ПАР знову висловлять незадоволення „поміркованими" санкціями Президента.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН заявив в інтерв'ю для мехіканської газети „Ексельзіор", що якщо нікараґуанський уряд не погодиться на демократизацію країни, то єдиною альтернативою буде скинення сандіністів і перехід влади до рук повстанців, яких підтримують З'єднані Стейти Америки. Президент вперше публічно признав, що скинення сандіністського режиму може бути кінцевою метою повстанців. Спочатку Білий Дім твердив, що головне завдання, яке виконують партизани-антисандіністи, заключається в припиненні достави нікараґуанської зброї лівим повстанцям у Ель Сальвадорі, а потім почав говорити, що американська допомога нікараґуанським „контрас" ставить за мету чинити тиск на Манаґуа і примусити уряд піти на демократизацію країни.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ корабель „Вісконсин" кілька років стояв на якорі. Тепер у супроводі бойових кораблів він увійшов у ґирло ріки Міссісіпі, недалеко Ню Орлінсу. Тут він буде реконструйований і переобладнаний новою, більш модерною зброєю, після чого повернеться у склад військовоморської фльоти З'єднаних Стейтів Америки.

Фундація Антоновичів проголосила черговий конкурс

Вашінґтон. — Фундація Омеляна і Тетяни Антоновичів надає щороку літературну нагороду і нагороду за наукову працю з українознавства.

Літературна нагорода Антоновичів приділяється на відзначення видатного твору написаного українською мовою, незалежно від того де його автор живе і працює. Критерієм для призначення нагороди є висока мистецька вартість твору в поєднанні з творчою своєрідністю його мистецької форми. Нагорода може бути надана романові, повісті, збірці оповідань, поемі або збірці поезій, надрукованих окремим виданням або в альманахах чи журналах.

Наукова нагорода надається видатній праці українською або чужою мовою з ділянки українознавства, а саме історії, історії літератури, мовознавства, мистецтвознавства чи літературно-мистецької критики.

В обох випадках можуть розглядатися твори видані протягом останніх двох років. Твори в рукописі не розглядаються. Посмертно нагороду не призначається.

Кожна нагорода складається з грамоти-відзначення і грошової суми 5,000 дол.

Висувати твори потенційно варті нагороди є обов'язком жюрі. Автори, окремі особи і установи можуть подавати свої пропозиції. Щоби бути розгляненим, твори (праці) мусять надійти до жюрі не пізніше 15-го жовтня 1986 року.

Листування до жюрі слід спрямовувати на адресу: The Antonovych Foundation, P.O. Box 40818, Washington, D.C. 20016.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year - $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти, скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Замах на права мови

Здавалося, що теорія перетоплюючого казана збанкрутувала і що всі поважні американські діячі зрозуміли, що на місце цієї теорії правильно встановлено теорію багатокультурности, залегалізовану в Канаді. Здавалося, що всі поважні американські діячі вже зрозуміли що плекання рідної культури, найпершою складовою частиною якої є мова, — лежить в інтересі Америки, бо вони, культури окремих національних груп, у сумі становлять американську культурну мозаїку. Але не всі члени керівної американської державної верхівки це зрозуміли і признали. Колишній республіканський сенатор С. І. Гаякава, сам японського роду, прагне, видно, бути більше папою, як сам папа, і очолив організацію, яка має 90,000 членів та створила у Конґресі своє „лаббі", яке пропонує схвалення нового додатку до Конституції: що англійська мова — це єдина мова, якою можна послуговуватися в усіх розпорядках, в усіх установах, у всіх зв'язках з урядовими чинниками. На цю тему вже розвинулась дискусія у пресі, знайшлись вже палкі прихильники такої ідеї і — на щастя — палкі противники.

Цей проєкт окремого додатку до Конституції, яка затверджує права англійської мови в Америці, цілком недоречний. Всі громадяни Америки все одно знають англійську мову, — її бодай поверхове знання є передумовою отримання громадянства. Не треба окремого закону чи розпорядку, щоб діяв процес природної асиміляції. Цей процес можна зупиняти, але не можна виключити і ніяк не можна його припинити. Тому корчаться всі національні групи в Америці, але залишається в усіх тих групах ядро, яке плекає рідну культуру. Як згадано, у Канаді офіційно визначено багатокультурність і там є дві офіційні урядові мови, англійська і французька. У Великобританії ніякий валієць ані шотляндець не скаже, що він англієць, але це не шкодить потузі і вагомості цієї країни. У Швайцарії є три урядові мови — французька, італійська і німецька з трьома осередками масового поселення французів, італійців і німців, але Швайцарія є зразком правопорядку і тривкости режиму. У Німеччині офіційною мовою є літературна мова, але нікому й до голови не прийшло би „леґалізувати" такий стан, бо селянин із Саксонії має труднощі порозумітися із німцем з Прусії. Але німецькій культурі ніщо не пошкодило, що один із найбільших драматургів світу Ґергард Гавптман писав всі свої драми говором „плятт-дойч".

В Америці є дійсно мозаїка рас, національних груп і віровизнань. Але це ніяк не перешкодило, що на протязі двох сторіч саме напливовий елемент іміґрантів з різних европейських країн створив могутню імперію. Проєкт колишнього сенатора Гаякави віддзеркалює тільки існування в Америці осіб, для яких чужою є толеранція та які прагнуть варитися тільки у власному сосі з нехтуванням всіх чужинецьких культур.

На превеликий жаль, вже шість стейтів — Індіяна, Іллиной, Кентакі, Небраска, Вірджінія і Мериленд — прийняли закони про монопольний привілей англійської мови. Однак, ледве чи знайдеться більшість двох третіх членів у кожній із двох палат Конґресу, щоб схвалити такий додаток, який стає тільки тоді додатком до Конституції, коли три четвертих стейтових леґіслятур схвалить його. Сумнівно, чи таке станеться, тим більше, що появилася вже ідея зголошення протилежного додатку, який ґарантував би права всіх національних мов в Америці. В Америці є тепер найсильніша еспаномовна громада, яка домоглась, що на Фльориді і в Ню Джерзі в урядових установах є двомовні написи, англійські і еспанські, та всі документи, що стосуються виборів (виборчі листи, пояснення і т.п.) є у двох мовах. Дуже сумнівно, щоб ті стейти пішли по лінії проєкту одномовного монополю.

Наша, українська, реакція на зголошений проєкт монопольности англійської мови повинна бути така, щоби ще палкіше і щиріше плекати українську мову і рідну українську культуру, яка не може розвиватися під большевицьким режимом. Проєкт цього американського діяча японського роду повинен викликати — за американським висловом — „беклеш" — протидію, посилити рух багатокультурности та поглиблювання знання українства у теорії і практиці. Гасло „Бог і Україна" не перешкоджає бути добрим американським громадянином. Так було, є і буде.

Михайло Ільків

ДОДАТНІ І ВІД'ЄМНІ СТОРОНИ ДЕФЛЯЦІЇ

Дефляційні показники цін на продукцію і консумції насувають думку, що в минулих кількох місяцях інфляція перестала бути загрозою. Це можна пояснити тим, що, очевидно, покупці воліють платити менші ціни при закупах, як більші. Для населення країни — низькі стабільні ціни, це добра новина. Алe таке загальне пояснення для зниження цін, не все корисне для інших господарських секторів у країні. Для купців — це означало зменшення продажі, і також менший дохід, хіба що їхні торговельні обороти збільшаться. Менший дохід означав зменшений податок для урядових чинників, а ці знову будуть змушені зменшити робочий персонал.

Якщо ціни на різне виробництво далі спадатимуть, то продуценти можуть зменшити, а то й перестати вкладати капітал в розбудову підприємств, через те, що не матимуть належного доходу. Якщо б дійшло до цього, що підприємці зменшать свої видатки, то це збільшить безробіття і економіка може перейти в рецесію. Але це дуже неправдоподібне. Найбільш імовірним є те, що нестабільність цін триватиме коротко, і ціни знову будуть унормовані. Доказом того може бути те, що показник інфляції не змінився, і далі рівняється біля трі і піввідсотка. Низький відсоток інфляції уможливив зниження відсоткової стопи. Справа цікава тим, що в часі інфляції підприємці мали більші користі з торгівлі і їм було легше сплачувати грошові зобов'язання, а в часі дефляції діється навпаки. Це дуже сенситивні місця в народному господарстві. Пояснити чому ціни знизилися на деякі товари, тоді коли економіка є здорова — важко крім, хіба нафти, ціна якої значно знизилася.

До зниження цін на деякі товари в першій мірі, причинилися знижені ціни на нафтові вироби. Це було видним в показниках цін на деякі замовлення. Але ціни на нафтові вироби репрезентують малу частину продукційних і консумційних цін. При чому ціни на нафту не постійні і вони вже почали зростати через більше запотребування на паливо в індустрії, при чому також пороблені більші інвентурні запаси. Продуценти нафти сподіються, що вміжчасі, засобом договорення ціни на нафту, промисловість устабілізується.

Крім нафти, продукційні ціни пересічно в році зросли до шість відсотків, на такі вироби: алюмінійові, мідяні, дерев'яні, та харчові. Повільніше ціни зростають на закуп мешканевих домів. Зросли ціни також на медичні, дентистичні, лікарські обслуги, включно зі шкільними оплатами. Не знизилися ціни також на товари першої потреби, як хатнє устаткування, галянтерія і тим подібні вироби.

Дивлючись на цю ситуацію з аспекту господарсько-циклічного, то в останніх кількох роках ціни в торгівлі, та інфляція паралельно були близько себе. В сучасній економічній ситуації не виключена можливість, що в кінці цього року інфляція може трошки піднестися, можливо навіть до чотирьох відсотків. Одначе це не матиме ніякого впливу на дальший господарський розвиток. Причиною до зросту інфляції може бути повне використання засобів праці і продуктивности. І тут знову цікава ситуація, робітники зароблять більше, але продуктивність сповільнилася. Це пояснюється зменшенням інвестицій в підприємства, переходом робітників з мануфактурного виробництва на різні комерційні праці, обслуги в готелях чи ресторанах. Ще іншою причиною цього явища є це, що машина почала виконувати працю людини, отже автоматизація праці перебирає функції робітників.

Маючи на увазі те, що не вповні використовується засоби продуктивности, і те що безробіття рівняється біля сім відсотків, можна зробити висновок, що ціни піднесуться. Один із сильніших арґументів є той, що низькі ціни обнизили дохід продуцентів. Для прикладу можна взяти автомобільну промисловість, ціни які на нові моделі піднеслися не тільки в ЗСА, але також в Японії, та інших закордонних країнах. В парі з тим ціни на автомобільні споріднені вироби.

І тут вже покажеться різниця зниженої вартости долара у відношенні до закордонних грошей. Отже загально беручи, так як це передбачувано, ціни на закордонні вироби підвищуються. Це буде стимулювати попит на вироби ЗСА закордоном. Комбінація сама по собі дуже цікава, і відповідає рішенню девальвації доляра до закордонної грошової валюти. Задовільноюча доставка грошей в обороті Центральним банком причинилася до зниження відсоткової стопи. Забагато грошей в обороті може збільшити інфляцію гроша, якої ніхто не бажає, а головно робітництво. Щоб зменшити дефіцит в цьому році роблять різні заходи. В минулих роках дефіцит ЗСА рівнявся п'ятьом відсоткам гуртової продукції країни. Чи господарська ситуація залишиться дефляційною — не знати.

У деякій мірі обережне плянування економії у міжнародному аспекті висуває оптимістичні прогнози.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про коротку пам'ять!

Пригадуєте осінні місяці 1985 року, коли ми усі були потрясені видачею Мирослава Медведя в руки совєтських сатрапів і про ролю, яку відограли при цьому американські урядові чинники, що призвела до трагедії?

У цих, звичайно, лагідних жовтневих днях ціла американська преса, не говорячи вже про — українську, була переповнена вістками про цей неґідний інцидент, а то і критикою американського Уряду, що ради „мирних" відносин із новим провідником совєтського режиму, згори пересудив долю українського моряка, який вірив у американську свободу.

Але від того часу проминуло вже багато місяців, ось невдовзі будемо відзначати першу річницю трагедії М. Медведя і... ми призабули вже його, не знаємо, яка його доля зустріла на батьківщині, хоча можемо добре собі уявити.

Прийшли нові події, струснув нами і цілим світом український Чорнобиль, а людська пам'ять, здається, завжди коротко, особливо коли приходиться пам'ятати про одну, нещасливу людину.

А все ж не всі зовсім призабули М. Медведя і дивним-дивом серед цих, що не забули находимо не його земляків, а зовсім йому чужих національністю та ментальністю осіб.

У тих місяцях, коли ми так хвилювалися долею Медведя, у пресі, англійською мовою появилась „Баляда про Мирослава Медведя" пера 71-літньої американки ірляндського походження Дін Мур. Баляда була зворушлива і її читали в Сенаті, коли розглядали справу Медведя. Її також часто цитували на сторінках різнородної преси, а ми, розуміється, зразу натякнули, що в „авторки мабуть українська кров".

Не забув, однак, про Медведя молодий канадський українець із четвертого вже покоління, який у квітні 1986 року пригадав цей ганебний інцидент у статті у „Вінніпег Фрі Пресс", подаючи також реакцію на нього американських законодатних чинників і американської преси. Закінчує обширну статтю автор Борислав Білаш II, цитатою із вищезгаданої „Баляди".

І ось від нього ми одержали тепер ориґінал листа Дж. Мур, що його вона написала до молодого українського автора в День Незалежности. Вона пише, що саме в цей день, коли Ню Йорк величаво святкував 100-річчя Статуї Свободи — це іронія думати про долю, яка зустріла М. Медведя. І вона ставить питання чи ниніє ті, що їх вітає ця статуя можуть з успіхом перейти через „золоті ворота", щоб продістатися на американську землю.

Вона розповідає молодому українцеві про свої почування у зв'язку з цим сумним випадком і висловлює надію, що М. Медвідь ніколи не піде в забуття, як і не забудеться цей політичний крок, який вчинили, звичайно, волелюбні американці.

І ця чужинка, якою так сильно порушила несправедливість у відношенні до молодого українського моряка, пригадує, що невдовзі минає рік від цього випадку і пригадує тишу, в яку начебто обгорнулися, ізолюючись від цієї справи, „Білий Дім".

Нам дещо соромно, коли читаємо цього листа, бо така сама тиша запанувала серед нашої спільноти.

Чи справді ми всі вже забули Мирослава Медведя? Чи його доля ближча чужій людині як його братам по крові?

О—КА

Осип Данко

КОНҐРЕСОВА БІБЛІОТЕКА І СПРАВА ЧЕРГОВОСТИ НАШИХ ПОТРЕБ

За нашим може не цілком повним підрахунком за останні дванадцять місяців „Свобода" помістила чотири голоси в справі наших вимог і претенсій до Конґресової бібліотеки (КБ). Найновіший з цих чотирьох голосів — це довший лист д-ра Андрія Турчина з 22-го липня 1986 року п. н. „До справи змін у Конґресовій бібліотеці". В основному, хоч і не виключно, мова в цих виступах зосереджена на питанні клясифікації матеріялу з української історії Конґресовою бібліотекою.

Хочеться подивитися на це питання з іншої перспективи ніж та, що наявна в виступах д-ра Турчина, а також дати вислів іншій настанові, ніж та, що він її висловив зокрема в такому твердженні: „...Ми маємо право вимагати, байдуже, чи комусь це подобається, чи ні". Спробуймо подивитися на практичну сторону цієї справи, а саме на те чи в черговості важливости наших бібліотечних справ питання клясифікації повинно стояти на такому видному місці і чи сьогодні та в найближчому майбутньому оправданим є таке зосередження наших зусиль та засобів, що обмежені до цієї справи.

Почнемо з прикладу. Велика кількість українських вчених та заавансованих студентів, працюючи над докторськими дисертаціями чи іншими працями, проводила і тепер проводить чимало часу в Нюйоркській публічній бібліотеці (НЙПБ) з її багатою славістичною колекцією. Багато з цих людей з ближчих і дальших стейтів ЗСА роками, а то й десятками років поверталися до цієї бібліотеки і її збірок. При тому можна помилитися, твердячи, що ніхто з цих вчених та рядових читачів, мабуть, ніколи не звертав уваги, а навіть не знав і не потребував знаги, за клясифікаційною схемою НЙПБ, розміщені українські книги й журнали в книгосховищі, поруч російських, німецьких і жидівських чи всуміш з ними. Для них важливим було і є передусім і виключно те чи потрібна їм книга або журнал є в бібліотеці та чи вони доступні. Тому, що загал читачів та громадян взагалі — а саме до них були звернені згадані вище голоси в цій справі — цікавлять не так загальні принципи і функції клясифікаційних систем і організації бібліотечних колекцій, а радше швидкість і легкість доступу до бажаного матеріялу, то відповідно до цього наші бібліотечні потреби в ЗСА можна поставити в такий порядок щодо їх важливости: 1. Потреба набуття бібліотекою книг, журналів, газет на інших матеріялів і документів з ділянки україназнавства. 2. Потреба своєчасного, повного бібліографічного опису чи описового каталоґування та, що дуже важливе, вживання відповідних предметових рубрик. 3. Потреба клясифікаційної системи, яка дозволяє на логічну та зручну організацію книжкового фонду та яку можна поширити відповідно до росту колекції.

Можна, очевидно, сказати, що потреби названі на першому й другому місці такі очевидні й самозрозумілі, такі абеткові, що про них немає потреби й говорити. Але це так тільки тоді, якщо ці справи розглядати абстрактно, відірвано від дійсности. А дійсність така, що під кінець 1970-их років КБ мусіла встановити досить штивну скалю пріоритетів, яка дедалі стає більш щільною головно з огляду на грошові засоби. За цією скалею пріоритетів, яка дедалі стає більш щільною головно з огляду на грошові засоби. За цією скалею пріоритетів неанґломовний матеріял, навіть якщо він входить в катеґорію довідників чи джерельних матеріялів, потрібних для дослідів описується все далі від першої й другої катеґорії пріоритетів, які КБ зобов'язана закуповувати в першу чергу. За останніх шість років ця ситуація погіршилася до того ступеня, що з бюджету КБ на біжучий рік внаслідок Ґрем-Радмен-Голлінґс акту взято понад 18 мільйонів долярів. Це, очевидно, значить обмеження закупу книг і журналів, скорочення персоналу, скорочення служби для читачів, а вслід за тим відсунення великої частини вже закуплених книг і журналів до „підвалу", де вони можуть пролежати довгі місяці, а може й роки, чекаючи на свою чергу каталоґування.

У КБ та й в інших великих, дослідних бібліотеках число відставлених до так зв. „беклоґу" книг і журналів чимале. В деяких бібліотеках число таких томів сягає до десяток тисяч, а бувають бібліотеки, в яких число незакатологованих книг переходить сотку тисяч томів. Отже справу клясифікації ми ставимо на третє місце тому, що коли матеріял незакуплений, або навіть якщо він закуплений, але незакатологований, то про клясифікацію немає що й говорити. Тим часом, якщо матеріял закуплений і закаталогований, то навіть число чи шифр взятий з недосконалої чи застарілої клясифікаційної схеми виконає свою первісну функцію — легкого знайдення та швидкої доставки книги читачеві. А втім, в ділянці права країни східньоевропейського обширу до цього року не було клясифікаційної схеми КБ і бібліотеки мусіли задоволятися різни-

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ

Пару тижнів тому до Міннеаполісу — Сейнт Пол, Мінн., прилетіли „Голуби миру" з Совєтського Союзу щоб пізніше проїхати по Міссісіпі річці знаменитою дорогою з „Приґод Гаклберрі Фінна" Марка Твейна, бо американських „голубів миру" возили совєти по Волзі.

Серед них були: військовик, астронавт, лікар, священик, артистка і інші професії, з яких завжди складаються різні делеґації. Всі вони досить добре володіли англійською мовою за винятком одного, але для нього був з ними перекладач.

Міннесота є Стейтом з великим демократично-ліберальним впливом. Совєтчики почуваються тут, як дома, навіть краще. На пресконференції яку вони мали в „Лендмарк"будинку Сейнт Полу в полудневі години їх зустріло досить велике число гостей прокомуністичного настрою (американці) і протикомуністична група (представники етнічних груп і американців), а також представники преси, яким лише і давалось право задавати питання. З українців від „Смолоскипу" був Андрій Каркоць, а від інших Марко Данилюк.

У своїх виступах „голуби миру" були стримані в критиці Уряду Реґена, лише ввесь час підкреслювали, що їхній уряд хоче миру, зате американське ліберa-

(Закінчення на стор. 4)

Ганна Черінь

ТАКЕ МІСЦЕ!..

IV.

Ми пішли перш за все на французького стилю виставу „Лідо", де, звичайно, головною приманою були гологруді дівчата. Але цікавішим від них, навіть на думку мого чоловіка, (так він мене запевнив), був такий собі Боббі Беросіні з орангутангами, що поводилися цілком по-людськи. Вони охоче робили все, що їм наказував Боббі, корчили комічні міни і так насмішно подобали на людей, що ми вийшли з певністю, що то й були переодягнені люди. Потім прочитали, що тут були автентичні мавпи, — і досі ще не віримо. Пішли другого дня в „Голидей Інн" на виставу „Бурхливі 20-ті роки", і там також трусили невеликими грудьми стрункі дівчата, і також вони були лише оздобою славного „Корейського музичного ансамблю", неймовірно гнучкої вітої групи, що співала на всі лади, грала на багатьох інструментах і танцювала, з однаковим хистом. У „Флямінго"-Гілтоні вистава „Вогні великого міста". Знову голі груди, проте цікавішим від того був виступ Терези Фой, що брала участь у Олімпійських змаганнях, але у віці 17-ти літ покинула те поле і стала професійною артисткою фіґурного ковзання. До того ж вона чудово співає. Перед кожною виставою ми споживали гарну вечерю з коктейлем, і все разом коштувало від 15 до 20 долярів. Ми тут були разом із нашими сусідами по готелю, і з сусідкою, замовною фотографінею (чи як її назвати? Якщо вона фотограф, то вона — ачей фотографиня) сталася така пригода: вечерячи, фотографиня запхнула рожеву („Флямінго" ж!) чималенську серветку за пояс і забула зняти. Так ми і пішли через увесь „стрип", і ніхто не звернув уваги на її „фартушок". А ще вона була в рожевім костюмчику, то може хто й вважав, що це частина вбрання.

А врешті — хто ж тут на кого дивиться, та ще й уночі? Аж у автобусі пані завважила, що на ній фартушиться вкрадена серветка. Та де вже вертатися опівночі! Хай буде як сувенір.

Королем зірок у цьому періоді був Ліберачі. Ми бачили його багато разів на телевізорі, і він робив на нас смішне й мерзенне враження, але не всі так його сприймають. Старші жінки дуріють за ним... Тепер він уже старий, і артрит не дає йому вибрикувати чечітки, але пальці, обнизані перснями, ще жваво бігають по клявіатурі. В готелі „Цезар", найпишнішому у усіх, стояла довжелезна черга, і мій чоловік відмовився стояти в ній. Але я сказала, що сьогодні останній виступ Ліберачі, тож треба побачити, чим він бере публіку. Так-сяк умовила, хоч і мені за те дісталося:

— Я думав, що ти розумна, а тобі таке ледащо подобається?!

— І не ледащо, і не подобається. Цікаво вивчати психологію успіху.

Хоч ми й заплатили за квиток (без вечері 20 долярів), при вході стояв набундючений чоловік з якимсь списком і діяграмою столів і простягся руку, в яку сипались п'ятки й десятки. Залежно від того, що йому дали, він приділяв краще або гірше місце. Нам він довго шукав найгіршого місця, шкодуючи, що вже всі погані місця розподілені, і він мусив нас посадити в досить непоганій льожаці. Затрубили фанфари, загриміли барабани, і на сцену виїхав, сидячи при роялі, блискучий, як вичищена копійка, Ліберачі. Він грав легкі, бравурні „штуки", звично перебираючи пальцями на свій лад. Грав популярні, улюблені 60-80-літніми матусями мелодії, пересипав їх масними дотепами, підходив на край сцени, показував свої всипані блискітками убори і дозволяв мацати ноги. Але також вивів на сцену молодого талановитого 13-річного піяніста Еріха Гамеліна, що грав краще від Ліберачі. Що буде з хлопцем далі — невідомо. Часто з таких вундеркіндів виходить пшик.

З інших вистав можна відзначити „Плейбой гирлс" в „Максимі", „Бойлеск", де витанцьовують переодягнені за дівчат чоловіки, „Мокро-дике" („Wet and Wild"), — парк розваг, де людей з висоти 100 стіп скидають, як млинець зі сковороди, в теплу, на щастя воду; є також другорядні вистави, як наприклад, „Морґана", жінка з вимірами 60-23-39 (мене вразила саме цифра 23: як можна мати такий тоненький стан?! Хіба що після пластичної операції). А крім того, в кожнім готелі можна безкоштовно слухати виступи музик, співаків і ансамблів, часом і дуже талановитих. Вони могли б із успіхом виступати на великих сценах, але самого таланту в Америці для цього видно не вистачає. Ансамблі мають дивні імена: „Чорнильні плями", „Еспанські кроки", „Минулий рік"...

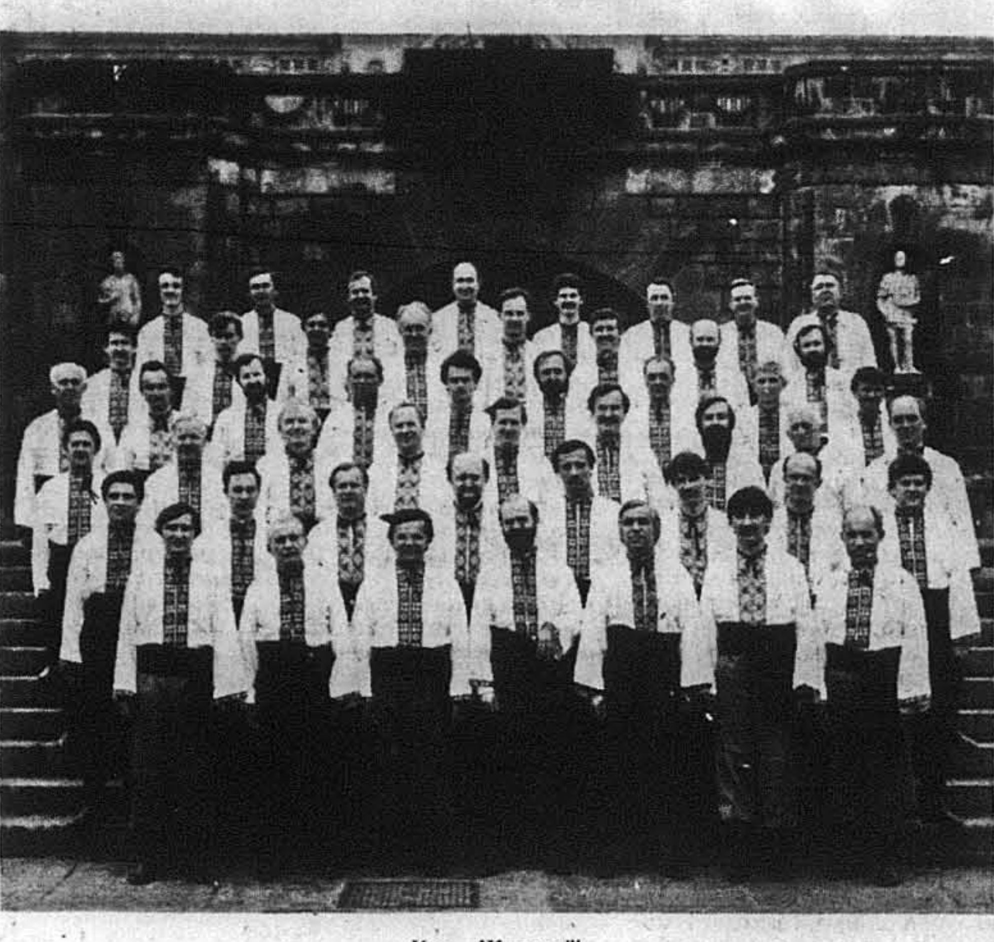
Повії в Ляс Веґас не дозволені, але вони є. Сідають за стіл для гри, їм хтось купує чарку горілки, зав'язується знайомство, — і все в порядку. 45 хвилин автом від Ляс Веґас є леґальні доми розпусти. Цілий „стрип" закиданий газетками і летючками, де описані всі красоти спокусниць, що обіцяють за грошi кожному насолоду і „кохання", який би старий і поганий він не був. Якась Линда чи Беверлі оголошує, що вона горить бажанням зустріти будь-кого, хто шукає її товариства. Є навіть і фотографії. Самі гарні дівчата, різної масти й будови.

Живуть артисти недалеко від „стрипу". Це для них багато зручніше, аніж літати без кінця літаками. Будинки оточені італійськими кипарисами, що люблять сонце й не п'ють багато води і високими мурами (не для приватности, а як захист від піщаних бур). Багато олеандрів. Кажуть, що їх не можна палити, бо їхній дим отруйний. Проїжджаємо повз будинок Редд Фокса. Він зовсім не такий бідний, як на програмі „Сенфорд і Син", але на подвір'ї красується те обшарпане ванатне авто. Акторові тепер 85 років; він раз-у-раз розважається грою в „21" в касіно „Гасієнда". Будинок Вейна Льютона, Джона Денвера оселя його (називається „Сільська Дорога"), Будинок Роберта Гуле охороняється поліцаєм із собаками.

В Ляс Веґас ще й інші речі для витончених смаків: музеї, виставки, концерти, драматичні театри, змагання човнів на Озері Мед. Сюди навіть приїжджають агенти шукати молодих талантів для Голливуду. Можна тут, врешті, ловити рибу. Ліцензію, включно з вудкою й одним гачком, коштує 16.50 дол. З Ляс Веґас можна поїхати „вбік": на Ґренд Каньйон, на гору Чарлстон (36 миль на північ), на

(Закінчення на стор. 3)

Вітаємо „Журавлів"

Хор „Журавлі"

Нарешті довгі старання побачити і почути знаменитий український чоловічий хор „Журавлі" з Польщі на сценах Канади і ЗСА закінчилися успішно.

П'ятдесятиособовий ансамбль з диригентом Романом Реваковичем розпочинає своє турне 24-го вересня в Канаді. Після кількох концертів в Канаді, турне буде продовжуватися до кінця жовтня в ЗСА. Головним організатором та спонзором є імпресаріо польських імпрез в ЗСА Генрік Міхальскі з допомогою Михайла Івасівки.

В Торонто „Журавлі" зарепрезентують себе в новій, модерній театральній залі Конвеншен Сентер біля CN Tower в неділю 28-го вересня, в двох концертах: о год. 4-ій по полудні і о год. 8-ій вечора.

Хор „Журавлі" засновано при Українському Суспільно-Культурному Товаристві в Польщі в 1972 році ініціятивою його першого диригента і артистичного керівника мгра Ярослава Полянського і прихильника хорової музики Антона Ринкевича.

Існування, діяльність і досягнення цього ансамблю — це надзвичайне явища на сучасному етапі розвитку хорового мистецтва в Польщі. Його художня культура дорівнює професійним хорам. Спільний акорд творять представники різноманітних професій і студенти з різних і часто сотні кілометрів віддалених від себе місцевостей.

Вперше хор виступив в державній вищій музичній школі в Варшаві, а пізніше на філгармонічних сценах Варшави, Вроцлава і Щеціна на фестивальній естраді чехословацького Свидника, під шатром „Сопоцького Літа", в залях багатьох міст і містечок і в різних громадських середовищах. Високо оцінювали його виступи видатні знавці, критики і звичайні любителі хорової музики.

Хор презентує велику музикальність, вражливість на кольоритність і звучання, динамічну і зображаючу еластичність (Малґожата Коморовська „Рух Музични" т. 18,1976 р.)

„Вроджена музикальність в злуці з сумлінною працею хору, а також педагогічним і диригентським талантом Ярослава Полянського дають чудові результати" („Слово Повшехне" т: 77, 1975)

Ансамбль має всі дані, щоб репрезентувати рівень хорального мистецтва Польщі" (Ян Ковальскі, „Жиціе Музичне")

Продукція української вокальної музики в її виконанні будить подив і зворушує(„Б. Г., „Століца" т. 15, 1975) Найбільшим успіхом хору було признання йому одної з головних нагород на Міжнародному фестивалі хорів в польському курорті Мєндзиздроях.

Хор виконує твори різних епох і жанрів: від народної пісні (історичної, козацької і чумацької) до професійної-старої, анонімної, клясичної, романтичної і сучасної. Репертуар збагачує творами музики інших народів.

Не зважаючи на складні організаційні і фінансові трудноші, серед яких хористам доводиться працювати, ансамбль з кожним роком вдосконалює свою творчу майстерність, осягаючи високого мистецького рівня.

Зорян Кіца

У світлу пам'ять прикладної громадянки

Св. п. Марія Кецала

В суботу, 12-го липня ц. р., по тяжкій недузі відійшла від нас у вічність Марія Кецала, відома українська патріотка та громадська діячка в Чикаґо.

Народилася вона 13-го грудня 1913 року у свідомій українській родині Угорчаків в Ходорові, Західня Україна. Там вона виростала і закінчила торговельну школу, а опісля гімназію в 1935 році. Будучи доброю студенткою, давала приватні лекції іншим учням.

Після закінчення педагогічних курсів одержала працю учительки в тому ж Ходорові.

В 1939 році Марія одружилася з маґістром філософії Романом Кецалою, а в 1944 році в наслідок воєнних подій мусіла залишити рідну землю і разом з чоловіком і малим синочком Адріяном виїхала до Німеччини. На еміґрації молоде подружжя перебувало ще шість років в таборах Ляндек, в Австрії, де їм народився ще один синок Зенон.

В 1951 році родина Кецалів переїхала до Америки та поселилася в Чикаґо. Тут, крім заробіткової праці в крамниці, М. Кецала доклала всіх старань, щоб гідно виховати своїх улюблених синів. Старання батька-матері не пішли намарно, бо обидва сини дістали вищу освіту. Старший син Адріян закінчив медицину і спеціялізувася в радіології, він тепер є шефом відділу радіології і нуклеарної медицини в Свідіш Ковенант шпиталі. Молодший син Зенко також закінчив медицину зі спеціялізацією у внутрішних недугах. Він провадить тепер приватну практику в Чикаґо. Оба сини одружені з українками: д-р Адріян має три гарні доні, а д-р Зенко очікує потомства цими днями.

Крім своїх родинних занять, покійна п-і Марійка активно уділялася праці в українських товариствах та організаціях, як наприклад, в Католицькій Акції, Пласт Приняті, „Самопомочі", і Батьківському комітеті при школі св. о. Миколая.

Найбільше, однак, часу і праці присвятила вона в Союзі Українок Америки, де була довголітньою активною членкою Управи. Вона щедро жертвувала на різні національно-церковні цілі, як рівнож фундувала стипендії студентам в Бразилії.

Була це гарна та добродійна людина, яка ціле своє життя трудилася для своєї родини, Церкви та української громади. Своєю працьовитістю та лагідною і приємною вдачею здобула собі пошану та признання усіх, хто її знав. Не дивно, отже, що українська громада в Чикаґо так численно взяла участь у її похоронах.

На похорони приїхали теж з Ню Йорку її свати— д-р Мирон і Ольга Кравчуки.

У вівторок, 15-го липня, після панахиди в похоронному закладі Музики і Сина, покійну Марію Кецалу прощала від Окружної Управи Союзу Українок Америки Марія Наваринська; від 22-го Відділу СУА, де Покійна була довголітньою членкою; прощала Марія Юзефович. Від Католицької Акції попрощала Покійну Галина Щербанюк а від Відділу „Провидіння" і приятелів-мґр Стефан Скробач.

В середу, 16-го липня, відбувся величавий похорон з похоронного закладу до катедри св. о. Миколая. Похоронні відправи провів сам Владика Іннокентій в сослуженні пароха о. Воломира Климчука та о. Андрія Шаґали. Опісля численна громада відпровадила тіло Покійної на вічний спочинок на цвинтар св. Миколая.

Після похорону відбулася багаточисельна тризна в українському ресторані Ґалан'с, на якому останнє слово розради родині Покійної мав о. Андрій Шаґала, який і подякував гостям-приятелям.

Д-р Павло Пундій

Конґресова...

(Закінчення зі стор. 2)

ми доморобними схемами. А ця ситуація наявна також у відношенні до ділянки права цілих континентів, як Азія, Африка й Австралія.

Одним словом, дивлячися на наші бібліотечні потреби в ЗСА з цього практичного боку, справа клясифікації не є справою першочергової ваги. А проте, все, що сказано вище цілком не значить, що д-р Турчин не має рації, коли твердить, що дотеперішня клясифікаційна система КБ, зокрема в тій її частині, що відноситься до клясифікації історії України була справді дуже куца й недосконала та що вона вже раніше повинна була бути змінена. Необхідність модифікації й усучаснення цієї схеми зумовлена тим, що у відміну від Нюйоркської Публічної Бібліотики, КБ служить стандартом для більшості бібліотек; вони користають з її каталогування і в багато чому залежні від праці КБ.

А все ж таки, як вказано вище, справа клясифікації хоч і важлива, то не є вона справою першочергової ваги серед наших бібліотечних потреб. Тому, на нашу думку, не варто підносити її на той ступінь і зокрема не варто задля неї зуживати наш невеликий капітал або підносити температуру й тиснення крови добрих і чесних людей, що цією справою не займаються і не завжди обізнані з її закамарками. На нашу думку зокрема не варто викликати в людей враження, що КБ неприхильна нам чи навіть ворожо до нас наставлена установа. Це би було непорозумінням може навіть з небажаними наслідками, якщо б воно викликало гарячкову реалцію декого з-поміж нас. Річ в тому, що КБ це велика і складна організаційна структура, до якої з різних сторін ставляться різні вимоги, які вона не завжди може вповні або своєчасно задоволити. Частинно це походить від того, що хоч на ділі вона у чилій мірі виконує ролю центральної народної бібліотеки, то вона не подумана бути такою. Це є бібліотека Конґресу, якої першим і основним обов'язком є служба Конґресові та іншим центральним установам Уряду і Верховного Суду ЗСА. В ЗСА немає всенародної державної бібліотеки.

Коли мова про наші права, то, очевидно „ми маємо право вимагати, байдуже, чи це комусь подобається, чи ні". Але щонайменше автор цих рядків уважає, що в сучасну пору і сучасній ситуації, не резиґнуючи з наших прав, варто передусім долучитися до тих, включно з Американською бібліотечною асоціяцією, які допомагають повернення КБ обтятих фондів. Це важливе для закупу книжок, для їх каталогування й клясифікації, для обслуги читачів і справного функціонування КБ. Це в нашому інтересі і це важливе для культурного обличчя такої країни як ЗСА.

Д-р Турчин у названому листі в „Свободі" зробив закиди мґрові Юрієві Добчанському з Конґресової бібліотеки за його виступ в Урбана й Ню Йорку в червні цього року на тему „Сучасні зміни в клясифікації україніки в Бібліотеці конґресу". Д-р Турчин вважає, що Ю. Добчанський представив зміни в клясифікаційній схемі КБ „у кращому світлі ніж вони є" та що він „з невідомих мотивів закрив перед учасниками двох конференцій" другий бік медалі. Я був на виступі Ю. Добчанського в Ню Йорку 29-го червня 1986 року. Я ніяк не добачив нічого такого в виступі Ю. Добчанського, що давало б основу для висунення таких закидів і ставлення під знак запиту його мотиви. Ю. Добчанський говорив речево, із знанням предмету, при чому зміст, і форма його виступу були такі, що навіть коли б мені не були відомі інші його праці, то я готовий був подумати — дай Боже нашій громаді більше людей такої серйозности й такого формату з його покоління та й не тільки того покоління.

Здивувала мене також заввага д-ра Турчина про те, що мовляв „....д-р Дмитро Штогрин необізнаний з клясифікацією КБ (він клясифікує книжки за іншою системою)..." Я не працював з д-ром Штогрином в одній установі, але знаю, що він має філологічну й бібліотечну освіту і немає для того причини, щоб він не розумів системи клясифікації КБ. Та ж врешті мова тут не про квантову теорію Нілса Бора, ані про відшифрування письма індійців Мая.

Коли ж мова про зміни переведені КБ у клясифікаційній схемі історії України, то цю зміну треба привітати. Бібліотекарі, що її вживають, а радше працюють з нею, будуть зокрема вдячні за те, що нарешті змінено систему, яка була свого роду прокрустовим ложем.

Можуть помітити різницю також читачі тих університетських бібліотек, які дають читачам вільний вступ до самого книгосховища й вільне користування книгами та журналами, які тепер будуть розміщені в одному місці, а не в різних частинах схеми й книгосховища. Тому хоч автор цих рядків вважає, що першочерговими нашими потребами є набування книг та журналів і правильне та своєчасне каталогування їх, а зокрема вживання правильних предметових рубрик, то все таки передусім д-р Андрій Турчин, а також мґр Василь Верига і д-р Дмитро Штогрин та інші (див. „Свобода" з 7-го вересня 1985 року), що роками займалися цією справою, можуть бути вдоволені та вдячні конґресовій спільній комісії для справ бібліотеки, працівникам КБ та всім хто допоміг в переведенні цієї зміни, яку вже впроваджують в життя в КБ.

Таке...

(Закінчення зі стор. 2)

Ред каньйон (20 миль на захід), на Гувер Греблю (25 миль), й Медове Озеро, навіть у Долину Смерти (137 миль). Можна найняти авто й поїхати в манливу пустелю, якщо ви любите пустелю... Але більшість людей летять у Ляс Веґас не для відвідин виставки Товариства акварельних малюнків чи на виставу „Два джентлемени з Верони", а для того, щоб програти гроші...

А як же ми? — поцікавляться читачі — чи виграли, чи програли?

На це ми відповісти не можемо. Ми ж бо ходили їсти не до „Мекдоналда", а до розкішних дешевих буфетів, що призначені для тих, що програють... а часом (рідше) і виграють.

ВИНЕСЕННЯ ПРИСУДУ Джеррі Вітвортові, винному в шпигунстві на користь Совєтського Союзу, призначено на 28-го серпня. Максимально Дж. Вітвортові загрожує сім доживотних вироків плюс 17 років в'язниці. Це означає, що він зможе подавати на умовно-дострокове звільнення вже через 10 років. У зв'язку з цим консервативна Вашінґтонська леґальна фундація закликала суддю Джана Вукасина засудити Вітворта до одного доживотного ув'язнення і хоч до одного 120-річного, а також до кари у висоті 270,000 долярів. При такому терміні ув'язнення Вітворт зможе просити про умовно-дострокове звільнення лише через 40 років. Тепер він має 47 років, тому перша можливість вийти на волю появиться в нього,коли йому буде 87 років.

У БРУКЛИНІ, Н.Й. БУЛИ заарештовані п'ять громадян Ізраїля, обвинувачені в контрабанді кокаїни і героїни. Кожний тиждень заарештовані привозили до З'єднаних Стейтів Америки наркотики, гуртова вартість яких становила 100,000 долярів, а роздрібна ціна, на вулиці, до одного мільйона долярів. Щоб натрапити на слід контрабандистів і заарештувати їх, треба було затратити півтора року. Під час цієї операції поліцейські аґенти витратили на купно наркотиків 130,000 долярів. За словами лейтенанта поліції Роналда Наймолі, заарештовані реґулярно літали за наркотиками в Амстердам і Таїлянд. Вони провозили величезну кількість наркотиків через летовища Ню Йорку, Монтреалю, Каліфорнії і Фльориди. В момент арешту контрабандисти розробляли плян перевезення наркотиків до З'єднаних Стейтів морським шляхом.

Вступайте в члени УНС

Центральна Управа
Організації Державного Відродження України
(ОДВУ)
повідомляє все Членство ОДВУ і БО та Українське Громадянство, що
на Оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, Па.
відбудуться

в суботу, 30-го серпня 1986 р., год. 9:30 рано

38-ий ЗВИЧАЙНИЙ З'ЇЗД ОДВУ

із звичайним порядком нарад, з участу Делеґатів з рішальним голосом і всіх Членів ОДВУ і БО з дорадчим голосом.

в неділю, 31-го серпня 1986 р.
— год. 11-та рано — **Божественна Служба Божа** в каплиці Св. Андрея за спокій душ Поляглих у боротьбі за Волю України;
— год. 12:15 по пол. — **Соборна Панахида й відзначення 45-ліття початків УПА „Поліська Січ" і Похідних Груп ОУН**
— год. 2-га по пол. — **З'їздовий Обід** з привітами представників організацій і установ
— год. 6-та ввеч. —

ПОМИНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
в 45-річчя трагічної смерти
Полк. МИКОЛИ СЦІБОРСЬКОГО й
Сотн. ОМЕЛЯНА СЕНИКА-ГРИБІВСЬКОГО

Слово виголосить **ПАВЛО ДОРОЖИНСЬКИЙ**, голова ІСНО
У мистецькій частині беруть участь:
МАРТА КОКОЛЬСЬКА-МУСІЙЧУК .... Сопрано
Герта Гірняк .... Акомпаньятор
ВОЛОДИМИРА КАВКА .... Мисткиня слова

ЦУ ОДВУ запрошує все Членство ОДВУ і БО та Українське Громадянство до участи у цих урочистостях.

в понеділок, 1-го вересня 1986 р.
год. 10-та рано — Ділова нарада Координаційної Ради Братніх Організацій

— **Український Визвольний Фонд матиме свій Звичайний З'їзд, а**
— **Український Золотий Хрест матиме свою Річну Ділову Конференцію**

За Центральну Управу ОДВУ:

Павло Дорожинський, в. р. — *Голова*
Д-р Володимир Процюк, в. р. — *Секретар*

Ділимося з Приятелями й Українським Громадянством сумною вісткою, що 7-го серпня 1986 р., на сотому році життя відійшов у Вічність, по короткій недузі у шпиталі св. Михаїла в Торонто, Канада,

бл. п.

ВАСИЛЬ МИКИТЧУК

учасник Визвольних Змагань, Ініціятор і основник В-ва й видавець Першої Української Загальної Енциклопедії (Книги Знання) 1927-1935.

Згідно з бажанням Покійного його тіло було спалене й Тлінні Останки схоронені на цвинтарі Йорк у Норт Йорк, Онт. аж до того часу, коли можна буде перевезти їх в Україну.

Свою скромну спадщину призначив на видання Нової Історії України, якою займається, створений 1984 р., Видавничий Комітет.

ДІТИ, ВНУКИ І ПРАВНУКИ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
моєї Найдорожчої МАМИ

бл. п.

Любови Лобачевської

будуть відправлені

ПАНАХИДИ

в середу, 27-го серпня 1986 р., о год. 12-ій полудня, на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.;

в неділю, 31-го серпня 1986 р., о год. 11-ій ранку (після Служби Божої) в Катедрі св. Тройці в Ню Йорку та в церкві св. Софії в Чикаґо, Ілл.

Друзів і Знайомих прошу помолитися за спокій Душі Покійної.

В невимовному смутку
донька ОКСАНА

Ділимося сумною вісткою з Ріднею, Приятелями і Знайомими, що у п'ятницю, 22-го серпня 1986 р. відійшов від нас у Вічність на 70-му році життя наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО І ШВАҐЕР

СВ. П.

ІВАН ОРИНЯК

ПАРАСТАС відбудеться у неділю, 24-го серпня 1986 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, **Юніон, Н. Дж.**

ПОХОРОН — у понеділок, 25-го серпня 1986 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а звідтам на український православний цвинтар св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — СОФІЯ
донька — ЛЕСЯ
шваґер — ІВАН Я. ХАМУЛЯК з родиною
ближча і дальша Родина в Україні

Юні танцюристи закінчили табір на Союзівці кольоритною програмою

Наймолодші приготовляються до виходу на сцену

(фота: ред. Н. Федущак, „Український Тижневик")

Швидка вечеря—і треба переодягатися

Група старших танцюристів

„Мішаний чумак"

Союзівка.—Хореографа і педагога Рому Прийму-Богачевську можна б назвати „неперевершеною", навіть наражуючись на закид вжиття трафарету. Але річ в тому, що маестро Рома Прийма-Богачевська сама себе перевершує з кожним виступом її груп танцюристів чи учнів.

Це можна сміло примінити до виступу в п'ятницю, 8-го серпня, на Союзівці, коли понад 70 учасників двотижневого табору під керівництвом Р. Прийми-Богачевської „поставили на ноги" чисельних глядачів в залі „Веселки" програмою, яка перевершила минулорічний попис.

Від „Привіту" через „Жнива", „Аркан", „Чумака" до заключного, бравурного „Гопака"—разом дев'ять танків—юні танцюристи виказали знамениту фізичну витривалість, відчуття і зрозуміння змісту кожного танку, добру ритміку і здисциплінованість.

Будучи свідомими, що тільки педагог кляси маестро Р. Прийми-Богачевської може на протязі двох тижнів передати їм багатюще знання, таборовики подякували своїй учительці на закінчення програми, а вслід за ними й родичі та гості.

Асистентами Р. Прийми-Богачевської на цьогорічному таборі були: Аня Богачевська, донька маестро і урядуюча „Міс Союзівка", Кеті Кабаллеро, довголітня учениця Р. Прийми-Богачевської і тепер професійна танцюристка, одна з багатьох, які вийшли з-під руки Р. Прийми-Богачевської, Олеся Бук, Катя Пилишенко, Аня МекКей, Варвара Смитворт, Ігор Глушко, Павло Кравець, Павло Лішман (також піяніст), Михась Левицький, Петро Тютюнник, піяністки Надя Семчук і Ірина Федорика.

Коменданткою і адміністраторкою табору була Дарія Якубович, а її заступницею і опікункою наймолодших була М. Голубець.

Лекції відбувались кожного дня від год. 9-ої ранку до год. 6-ої вечора з перервами на їдження. Вечорами відбувались проби деяких складніших танків.

У Юніон помер Іван Ориняк

Юніон, Н.Дж. Тут у п'ятницю, 22-го серпня ц.р., на 70-му році життя помер знаний громадський активіст Іван Ориняк, народжений у селі Стрілківцях, Борщівського повіту. Покійний осиротив дружину Софію, доньку Лесю та ближчу і дальшу родину у ЗСА і в Україні.

Панахида буде відправлена у неділю, 24-го серпня ц.р. у похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Стайвезант. Аве., у Юнійон Н. Дж. Похорон відбудеться у понеділок, 25-го серпня. Після Служби Божої, що розпічнеться о год. 9:30 ранку, в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя у Нюарку, Н. Дж., тлінні останки св. п І. Ориняка перевезуть на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного у Бавнд Бруку, Н. Дж.

АМЕРИКАНСЬКІ СТАРШИНИ і підстаршини вишколюватимуть антикомуністичних повстанців, так званих „контрас", правдоподібно на території Гондурасу, де вони мають частину своїх баз, — заявили офіційні особи Адміністрації президента Роналда Регена і Конгресу. Особливий наголос будуть ставити на опанування новою модерною зброєю, малими протилетунськими ракетами та іншим вирядом, з яким нікарагуанці не мали досі змоги запізнатися. Крім того „контрас" проходитимуть нормальний військовий вишкіл.

Відбудеться...

(Закінчення зі стор. 1)

днання молоді Володимира Патруна. Головним промовцем до молоді буде пастор Адам Коренчук з Балтимору, який промовлятиме на тему „Молоді герої віри".

У неділю вранці від години 10-ої раннє Богослуження, на якому співатиме хор чикагської церкви під орудою пастора Івана Поліщука, промовлятимуть гості з інших країн і головне слово виголосить пастор Георій Вінс на тему „Добродійство страждати". О год. 2:30 по полудні відбудеться спеціяльна програма сестрицтва під проводом Ніни Возьної, голови Об'єднання сестер. Проповідь на цій програмі виголосить пастор мгр Дмитро Марійчук на тему „Віра — це блаженство".

У неділю ввечорі, о год. 6-ій, буде закінчення Конвенції місійним Богослуженням, на якому промовлятиме гість із Сіднею, Австралія, пастор Михайло Яцишин, на тему „Теперішні страждання не варті слави, що має явитися", та головний редактор „Посланця Правди" пастор Володимир Домашовець на тему „Без терпіння нема спасіння".

Гасло Конвенції — „Добродійство вірувати і страждати".

Напередодні...

(Закінчення зі стор. 2)

льне представництво (гості прокомуністичного напрямку), включно з провідною верствою, так вже розпиналися, що бідному Президентові напевно не раз гикнулося. На пресовій конференції вони були серед гостей і коли хтось з представників преси задавав питання представникам „Миру" за Афганістан, радіяцію в Чорнобилі або за трудові табори в Сибірі, за переслідування релігії, хоч афішуються своїм московським патріярхом, симпатики піднімали такий галас, що годі було щось почути. Делегація „Миру" тільки сиділа і дивилась і напевно в душі раділа, яких прихильників вони мають. Їм не треба було відповідати. Мейор Міннеаполісу, який сидів за президіяльним столом, не попросив пресідника конференції покликати до порядку розпашених симпатиків, —між іншим серед них була його дружина, яка кандидує на заступника губернатора Міннесоти, — лише дипломатично в кінцевому слові зазначив про відмінність демократичної системи Америки, де кожному вільно критикувати навіть президента країни.

Пишу це я для того, щоб звернути увагу всіх українців за кого вони будуть віддавати свої голоси, бо таких симпатиків, як має Міннесота напевно найдеться немало і в інших стейтах. Чи хочемо ми цього? Наші внутрішні непорозуміння відбиваються негативно на всій політичній еміґрації, якщо ми нею є, або хочемо бути. Щоб з нами рахувалися і нас поважали ми маємо в першу чергу самі себе поважати і безперервно провадити роз'яснюючу роботу серед середовища, в якому ми живемо, і то кожний, бо від цього залежатиме кого ми виберемо.

„Голуби миру" знали коли прилетіти, а комуністичні поплентачі знали, коли їх запросити.

Життя іде і вимагає дії. Ми звикли лише нарікати і то не на себе, а на когось, і тому Медведеві не знайшлося місця в Америці, а тим часом румунський втікач знайшов азиль; міннесотці могли викрасти з Юґославії найкращого гокеїста для себе, циркачі також дістали азиль, а ми по старій звичці лише чухаємо потилицю.

Досить бути просвітянами, воно відіграло свою ролю в свій час, зараз треба стати державниками. Подумаймо над цим.

Н. Кібець

Міннеаполіс, Мінн.

